

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie V./2018
Senát I

Uznesenie:

spisová značka	I. ÚS 83/2018
populárny názov	Administratívne vyhostenie
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	28.03.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 2
analytická právna veta	Právo na rešpektovanie rodinného života v zmysle čl. 8 Dohovoru nezahŕňa všeobecný záväzok zmluvných štátov rešpektovať výber manželov, pokiaľ ide o ich usídlenie sa na území toho - ktorého štátu v tom zmysle, že by bol dotknutý štát bez ďalšieho povinný akceptovať usídlenie sa partnera, ktorý nie je jeho štátnym občanom. Článok 8 Dohovoru negarantuje právo na rodinný život v konkrétnej krajine, ale len právo na skutočný rodinný život ako taký.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ sa 2. apríla 2014 dostavil na Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava (ďalej len „oddelenie cudzineckej polície“) pre účely podania žiadosti o udelenie tolerovaného pobytu na území Slovenskej republiky. Následne bol sťažovateľ vyzvaný, aby preukázal svoju totožnosť a oprávnenosť pobytu predložením platného cestovného dokladu a víza. Sťažovateľ nevedel preukázať oprávnenosť svojho pobytu, pretože nedisponoval platným cestovným dokladom a ani iným dokladom totožnosti, preto začal správny orgán toho istého dňa, t. j. 2. apríla 2014, konanie vo veci administratívneho vyhostenia podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“), ktoré bolo prerušené pre účely prijatia žiadosti o tolerovaný pobyt. Konanie o udelenie tolerovaného pobytu bolo ukončené rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie tolerovaného pobytu na území Slovenskej republiky zo 16. apríla 2014, proti ktorému sa sťažovateľ odvolal na Riaditeľstve hraničnej a cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava. Odvolaniu sťažovateľa nebolo vyhovené a napadnuté rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie tolerovaného pobytu na území Slovenskej republiky sa tak potvrdilo. Po ukončení konania o udelenie tolerovaného pobytu vydalo oddelenie cudzineckej polície ako správny orgán rozhodnutie 9. októbra 2014 o administratívnom vyhostení sťažovateľa na územie Alžirskej demokratickej republiky podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov.

	<p>Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu o administratívnom vyhostení z 9. októbra 2014 odvolanie, o ktorom rozhodlo Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava (ďalej len „riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície“) 23. januára 2015 tak, že napadnuté rozhodnutie potvrdilo a odvolanie sťažovateľa zamietlo. Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície z 23. januára 2015 žalobu, ktorá bola rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 S 85/2015 z 28. júna 2016 zamietnutá. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom. Najvyšší súd kasačnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu z 28. júna 2016 zamietol.</p> <p>Sťažovateľ namieta postup správnych orgánov, pretože podľa neho mal správny orgán jeho žiadosť o tolerovaný pobyt prijať a v samostatnom konaní o žiadosti rozhodnúť, či sťažovateľ spĺňa alebo nespĺňa podmienky na jeho udelenie. Až následne malo byť iniciované konanie o administratívnom vyhostení. Správny orgán, t. j. oddelenie cudzineckej polície, však postupoval tak, že jeho žiadosť o udelenie tolerovaného pobytu, pre ktorú sa na oddelenie cudzineckej polície dostavil, „... bola nezákonne neprijatá bez vydania potvrdenia o dôvodoch jej neprijatia a bolo začaté konanie o administratívnom vyhostení...“. Podľa sťažovateľa je opísaný postup správneho orgánu, s ktorým sa stotožnili aj súdy, neprijateľný. Sťažovateľ namieta, že vzhľadom na jeho situáciu bol zákon o pobyte cudzincov súdom nesprávne aplikovaný a vylodený.</p> <p>Sťažovateľ tiež namieta, že správny orgán a následne aj vo veci rozhodujúce súdy nedostatočne a nenáležite posúdili, či administratívne vyhostenie sťažovateľa nie je zásahom do práva sťažovateľa a jeho rodiny na rešpektovanie rodinného života. Sťažovateľ je ženatý s občiankou Slovenskej republiky, ktorá bola v priebehu konania pred správnymi orgánmi tehotná. Sťažovateľovi sa 5. novembra 2014 narodila dcéra, ktorá je občiankou Slovenskej republiky. Sťažovateľ tak vedie svoj súkromný a rodinný život na území Slovenskej republiky.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru</p> <p>Sťažovateľ namieta v tejto časti nesprávnu aplikáciu zákona o pobyte cudzincov. Najvyšší súd, ktorý rozhodoval o kasačnej sťažnosti, sa stotožnil so závermi správneho orgánu a aj krajského súdu o tom, že sťažovateľ mal na území Slovenskej republiky neoprávnený pobyt, pretože sa tu nachádzal bez platného cestovného dokladu a víza. Tým považoval najvyšší súd za preukázané, že sťažovateľ naplnil skutkovú podstatu podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, čo odôvodňovalo jeho administratívne vyhostenie. Zároveň správne orgány pri rozhodovaní o administratívnom vyhostení sťažovateľa skúmali aj existenciu prekážok administratívneho vyhostenia podľa § 81 zákona o pobyte cudzincov, ktoré zistené neboli. Podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov policajný útvar administratívne vyhostí štátneho príslušníka tretej krajiny, ak má neoprávnený pobyt na území Slovenskej republiky.</p> <p>Ústavný súd nezistil, žeby najvyšší súd interpretoval ustanovenie § 82 zákona o pobyte cudzincov, na základe ktorého bol sťažovateľ administratívne vyhostený, takým spôsobom, aby to malo za následok porušenie jeho označených práv. Dôvodom, pre ktorý nebol sťažovateľovi udelený ryalý a ani tolerovaný pobyt, nebola skutočnosť, že nebol držiteľom platného cestovného dokladu, ale to, že sťažovateľ nepredložil doklad o svojej bezúhonnosti. Táto skutočnosť už bola predmetom posúdenia správnych orgánov a aj súdov. V tejto súvislosti poukázal najvyšší súd na iný jeho rozsudok sp. zn. 10 Sža 7/2015 z 25. marca 2015, ktorým boli posudzované rozhodnutia správnych orgánov o zastavení konania vo veci žiadosti o udelenie trvalého pobytu sťažovateľovi. Rozhodnutím oddelenia cudzineckej polície z 3. decembra 2013 bolo zastavené konanie vo veci žiadosti sťažovateľa o udelenie trvalého pobytu na území Slovenskej republiky na päť rokov z dôvodu, že sťažovateľ v zmysle § 45 ods. 3 písm. b) zákona o pobyte</p>

cudzincov nepredložil v určenej lehote doklad nie starší ako 90 dní potvrdzujúci jeho bezúhonnosť, a to aj napriek prerušeniu konania a stanovenia lehoty na jeho predloženie.

Najvyšší súd tak jasne a presvedčivo odôvodnil, na základe akých skutočností a faktov dospel k záveru, že u sťažovateľa boli naplnené predpoklady v zmysle § 82 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov, odôvodňujúce jeho administratívne vyhostenie. Jeho právne závery k tejto otázke sú logické, majú racionálny základ a sú aj v rovine ústavného práva akceptovateľné. Na týchto záveroch neprislúcha ústavnému súdu pre nedostatok právomoci nič meniť, dopĺňať či inak rozvíjať (m. m. I. ÚS 429/2014). Ústavný súd preto hodnotí sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu čl. 19 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru

Najvyšší súd námietku sťažovateľa o zásahu do jeho práva na rodinný a súkromný život nepovažoval za dôvodnú. V tejto súvislosti uviedol: „Kasačný súd sa stotožnil s názorom krajského súdu ako aj názorom správnych orgánov, podľa ktorých zo strany štátnych orgánov nedošlo k porušeniu sťažovateľovho práva na rodinný život. K tomuto názoru kasačný súd ešte dodáva, že v zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 331/09 zo dňa 16.12.2009 (87/2009) právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života v zmysle čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zahŕňa nielen negatívnu povinnosť štátu držať sa mocenského zásahu do nich, ale aj jeho pozitívny záväzok prijať účinné opatrenia na zabezpečenie ich efektívnej ochrany. Garancie vyplývajúce z práva na rešpektovanie rodinného života predpokladajú existenciu rodiny, t. j. existenciu skutočného a reálneho efektívneho rodinného života. Týkajú sa aj zamýšľaného rodinného života, ktorý sa síce ešte v plnosti neetabloval, avšak je založený na platnom a skutočnom (pravom) manželstve zahŕňajúcom blízky vzťah a spoločný život (kohabitáciu) manželov v čase namietaného zásahu alebo rátko pred ním. Orgány Slovenskej republiky sú povinné aj v prípade aplikácie noriem práva Európskej únie alebo v prípade aplikácie noriem vnútroštátneho práva predstavujúcich transpozíciu právnych aktov orgánov Európskej únie rešpektovať právo na ochranu rodinného života v obsahu štandardu priznaného dohovorm, pretože tento záväzok do 01.12.2009 vyplýval z ustanovenia čl. 6 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii a od 01. 12.2009 vyplýva z čl. 7, čl. 52 ods. 3 a čl. 53 Charty základných práv Európskej únie v spojení s čl. 6 Zmluvy o Európskej únii v znení Lisabonskej zmluvy. V prípade záveru, že manželstvo cudzinca so štátnym občanom Slovenskej republiky spadá do sféry ochrany poskytovanej prostredníctvom čl. 8 ods. 1 Dohovoru, vyžadujú kritériá vyplývajúce z čl. 8 ods. 2 Dohovoru náležité právne posúdenie, či administratívne vyhostenie možno v danom prípade považovať za zásah do sťažovateľovho práva na rešpektovanie rodinného života. Je však potrebné podotknúť, že právo na rešpektovanie rodinného života v zmysle čl. 8 Dohovoru nezahŕňa všeobecný záväzok zmluvných štátov rešpektovať výber manželov, pokiaľ ide o ich usídlenie sa na území toho - ktorého štátu v tom zmysle, že by bol dotknutý štát bez ďalšieho povinný akceptovať usídlenie sa partnera, ktorý nie je jeho štátnym občanom. Článok 8 Dohovoru negarantuje právo na rodinný život v konkrétnej krajine, ale len právo na skutočný rodinný život ako taký (nálež Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 331/09 zo dňa 16.12.2009; rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sža/39/2011 zo dňa 13.09.2011). Pokiaľ ide o existenciu rodinného života sťažovateľa, táto nebola žalovaným nijako spochybnená. Pri posúdení veci žalovaný vychádzal z toho, že sťažovateľ má na území Slovenskej republiky manželku, v súčasnosti už aj dcéru, ktoré sú štátnymi príslušníkmi Slovenskej republiky. Z rozhodnutia žalovaného vyplýva, že žalovaný puto medzi sťažovateľom a jeho rodinou považoval za skutočné a toto nespochybňoval. Správne orgány zobrali sťažovateľov rodinný život pri rozhodovaní do úvahy, pretože v jeho prípade nerozhodli pri administratívnom vyhostení zároveň o uložení zákazu vstupu

	<p>sťažovateľa na územie Slovenskej republiky. vedeným konaním správne orgány nezmožnili sťažovateľovi viesť rodinný život na území Slovenskej republiky, ale po splnení zákonom stanovených podmienok. Kasačný súd zároveň dodáva, že presťahovanie sa sťažovateľa a jeho manželky do Alžírsku nebráni ich spoločnému životu v danej krajine.“</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd pri rozhodovaní zohľadnil aj námietky, týkajúce sa rodinného života sťažovateľa. Najvyšší súd napadnutý rozsudok aj v tomto smere jasne a logicky odôvodnil, pričom jeho argumentácia ako celok kompaktno podporuje záver o tom, že k zásahu do práva sťažovateľa na rešpektovanie súkromného a rodinného života garantovaného prostredníctvom čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 dohovoru nedošlo. Ústavný súd preto aj túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>Ustanovenie čl. 12 ods. 1 ústavy však nemá charakter základného práva a slobody, resp. ľudského práva a základnej slobody, ktorého ochrany by sa bolo možné samostatne domáhať pred ústavným súdom v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Jeho aplikácia sa v individuálnych sťažnostiach viaže na porušenie individuálne určeného ústavného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto požiadavka na vyslovenie porušenia čl. 12 ústavy bez vzťahu ku konkrétnemu ústavnému právu alebo slobode sťažovateľa je zjavne neopodstatnená (m. m. I. ÚS 34/96, II. ÚS 85/01, II. ÚS 167/04, I. ÚS 509/2012, III. ÚS 87/2011, IV. ÚS 281/2012).</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosť sťažovateľ odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na nedotknuteľnosť osoby, súkromia cudzinecká a pohraničná polícia cudzinec, cudzinci vyhostenie</p>

spisová značka	I. ÚS 104/2018
populárny názov	Kolúzna väzba
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	12.04.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5</p>
analytická právna veta	Pokiaľ rovnaké dôvody pre ponechanie obvineného vo väzbe, ktoré ESLP označil za relevantné a dostatočné, pretrvávali po celú dobu jej trvania a zároveň bola zákonnosť väzby predmetom niekoľkonásobného preskúmania, nemožno

	vnútroštátnym súdom vytykať, že sa v textoch ich rozhodnutí opakovali.
skutkový stav a základné fakty	<p>Proti sťažovateľovi je vedené na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 1 Tk 2/2016 trestné konanie pre pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchatelstvom podľa § 172 ods. 1 písm. c) a ods. 3 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“).</p> <p>Všeobecné súdy opakovane rozhodovali o ponechaní sťažovateľa vo väzbe, o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby.</p> <p>Posledný rozhodoval o väzbe sťažovateľa okresný súd uznesením sp. zn. 1 Tk 2/2016 z 8. júna 2017, ktorým sťažovateľa prepustil z väzby za súčasného uloženia mu viacerých povinností a obmedzení podľa § 80 ods. 1 písm. b), § 82 ods. 1 písm. a), e), f), h) a j) Trestného poriadku a súčasne nariadil podľa § 82 ods. 4 Trestného poriadku s poukazom na § 6 zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov kontrolu jeho osoby technickými prostriedkami na určenie polohy. Krajský súd na sťažnosť prokurátora Krajskej prokuratúry v Bratislave uznesením sp. zn. 4 Tos 76/2017 z 8. augusta 2017 zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. 1 Tk 2/2016 z 8. júna 2017, žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietol, väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka ani neprijal písomný sľub sťažovateľa a návrh na nahradenie väzby prevzatím záruky za ďalšie správanie rodinným príslušníkom.</p> <p>Argumentácii sťažovateľa v podanej sťažnosti dominuje v podstate jeho kategorický nesúhlas nielen s jeho väzobným stíhaním, ale aj trestným stíhaním vôbec.</p>
z odôvodnenia	<p>K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 3 a čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru</p> <p>Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení a ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to vyžaduje citovaný článok dohovoru. Väzobným konaním podľa názoru ústavného súdu nemôže dôjsť k porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces a zásadne sa teda nevzťahuje na konanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (III. ÚS 272/03, II. ÚS 15/05, IV. ÚS 65/05, I. ÚS 256/07). Procesné pravidlá týkajúce sa skúmania dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sú ratione materiae súčasťou čl. 5 ods. 4 dohovoru. Ústavný súd v tomto smere rešpektuje prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru, a to najmä pokiaľ ide o zákonnosť väzby vrátane otázky, či k takémuto zbaveniu slobody došlo v súlade so zákonom upraveným postupom, kde dohovor odkazuje primárne na vnútroštátne právne predpisy a upravuje povinnosť dodržiavať ich hmotnoprávne aj procesné právne normy a požaduje, aby zbavenie slobody jednotlivca nebolo arbitrárne (čl. 5 ods. 1 dohovoru), ďalej chráni právo jednotlivca na primeranú dĺžku väzby v zmysle požiadavky, aby väzba nebola predĺžovaná nad primeranú lehotu a aby nedochádzalo v postupe príslušných orgánov počas trvania väzby k zbytočným prieskumom (čl. 5 ods. 3 dohovoru), a konečne chráni právo jednotlivca domáhať sa periodického prieskumu zákonnosti väzby a žiadať o prepustenie na slobodu, o ktorom musí byť rozhodnuté urýchlene (čl. 5 ods. 4 dohovoru) [rozsudok ESEP de Wilde at al v. Belgicko z 18. 6. 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71 § 77 etc., ako aj novšia judikatúra Khudoyorov v. Rusko, rozsudok – ESEP č. 6847/02 z 8. 11. 2005,</p>

body 124 –125, 172 – 174 a 193; Öcalan v. Turecko, č. 46221/99, rozsudok Veľkej komory EŠLP z 12. 5. 2005, body 83 – 84 a 103; Khudobin v. Rusko, č. 59696/00, rozsudok EŠLP z 26. 10. 2006, body 103 a 115].

Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd poznamenáva, že s prihliadnutím na svoju judikatúru už opakovane konštatoval (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, I. ÚS 124/08, II. ÚS 60/08, II. ÚS 151/09, IV. ÚS 397/2010), že ide o všeobecné ustanovenie, ktoré upravuje základné právo na súdnu ochranu, a to vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nevzťahuje sa na konanie o väzbe, na ktoré je aplikovateľné ustanovenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktoré je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality a sú v ňom implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbu. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojich v petite podanej sťažnosti označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré však vecne nedopadajú na podmienky jeho väzobného stíhania, resp. nie sú ich vecným vyjadrením. V dôsledku toho ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú sťažnosť v tejto jej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vo vzťahu k sťažovateľom označenému čl. 5 ods. 1 a čl. 6 ods. 3 dohovoru ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v petite podanej sťažnosti nešpecifikoval, ktoré z tam uvedených práv namieta. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ, ktorý podal sťažnosť ústavnému súdu, prostredníctvom právneho zástupcu bližšie neoznačil v petite podanej sťažnosti, ktoré z práv uvedených v čl. 6 ods. 3 dohovoru namieta, odmietol ústavný súd jeho sťažnosť v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru napadnutým rozhodnutím krajského súdu

Ústavný súd už viackrát vyslovil, že každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07, I. ÚS 187/07). Základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí brať ústavný súd do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00). Rovnako aj z čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva, že do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je tak integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98). Aj čl. 5 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby k pozbaveniu osobnej slobody došlo „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“ a každé dohovorom prípustné pozbavenie osobnej slobody [čl. 5 ods. 1 písm. a) až f)] musí byť „zákonné“. Dohovor tu teda priamo odkazuje na vnútroštátne právo, a preto rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov (Lukanov v. Bulharsko z 20. 5. 1997, § 43). Každé pozbavenie osobnej slobody zároveň musí byť v súlade s účelom čl. 5 dohovoru, ktorým je ochrana jednotlivca pred svojvôľou (k tomu pozri okrem judikatúry EŠLP uvedenej v bode 27 aj Bozano v. Francúzsko, č. 9990/82, rozsudok EŠLP

z 18. 12. 1986, bod 54; Benham v. Veľká Británia, č. 19380/92, rozsudok ESLP z 24. 9. 1992, Herczegfalvy v. Rakúsko, rozsudok ESLP z 11. 5. 2004, Morsink v. Holandsko, rozsudok Veľkej komory ESLP z 10. 6. 1996, bod 40; z novšej judikatúry Stanev v. Bulharsko, č. 36760/06, rozsudok Veľkej komory ESLP zo 17. 1. 2012, bod 143; L. M. v. Slovinsko, č. 32863/05, rozsudok ESLP z 12. 6. 2014, bod 121).

Z čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy možno teda vyvodit' základné právo na osobnú slobodu, ako aj zásadu, že pozbaviť niekoho osobnej slobody možno iba z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ďalšie odseky čl. 17 ústavy uvádzajú konkrétne spôsoby pozbavenia, resp. obmedzenia osobnej slobody, ktoré za splnenia ustanovených podmienok sú prípustné. Jedným z týchto spôsobov je aj vzatie do väzby, resp. držanie vo väzbe v zmysle čl. 17 ods. 5 ústavy. Preto možno uviesť, že v prípade pozbavenia osobnej slobody vzatím do väzby, resp. držaním vo väzbe je okrem čl. 17 ods. 5 ústavy vždy dotknutý aj čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy (I. ÚS 220/04). Z hľadiska posúdenia čl. 5 ods. 4 dohovoru má osoba vo väzbe právo na preskúmanie hmotných a procesných podmienok väzby, ktoré sú určujúce pre posúdenie jej zákonnosti. Požiadavka preskúmania hmotných podmienok („substantive requirement“) znamená povinnosť preskúmať okolnosti svedčiace pre a proti väzbe a rozhodnúť s poukazom na právne kritériá, či sú dané dôvody opodstatňujúce väzbu, ako aj prepustenie na slobodu, pokiaľ také dôvody neexistujú (napr. rozsudok vo veci Schiesser v. Švajčiarsko zo 4. 12. 1979, séria A, č. 34, § 31). Je teda výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu nevinu výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (Tóth c. Rakúsko, 1991). Inými slovami, v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru je osoba vo väzbe oprávnená na preskúmanie procesných a hmotných podmienok, ktoré sú podstatné pre „zákonnosť“ tejto väzby v zmysle dohovoru (napr. rozsudok ESLP vo veci Brogan and Others v. Anglicko z 29. 11. 1988, séria A, č. 154 - B, § 65, rozsudok ESLP vo veci Jecius v. Litva, § 100).

Medzi základné požiadavky preskúmania zákonnosti väzby a rozhodnutia o nej v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru patria aj:

- účinná kontrola zákonnosti väzby (rozsudok ESLP z 10. 10. 2000 vo veci Grauzinis v. Litva, č. 37 975/97),
- podstatné opatrenie, ktoré zabezpečí jedincovi procesnú spravodlivosť („substantial measure of procedural justice“; rozsudok ESLP z 20. 6. 2002 vo veci Al-Nashif and others v. Bulharsko, č. 50963/99),
- vzhľadom na dramatický vplyv pozbavenia slobody na základné práva jedinca konanie podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru musí v zásade spĺňať základné požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (rozsudok ESLP z 13. 2. 2001 vo veci Garcia Alva v. Nemecko, č. 23541/94), pričom princíp spravodlivosti („fairness“) v zmysle posledného označeného článku zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné dôvody (rozhodnutie ESLP o prijateľnosti sťažnosti z 26. 2. 2002 vo veci Bufferne v. Francúzsko, č. 54367/00),
- primeraná súdna odpoveď („adequate judicial response“; rozsudok ESLP z 10. 10. 2000 vo veci Grauslys v. Litva, č. 36743/97).

Po ústavnom prieskume napadnutého rozhodnutia krajského súdu a vychádzajúc z citovanej judikatúry ESLP, ústavný súd konštatuje, že z jeho odôvodnenia vo vzťahu k zákonom predpokladanému ďalšiemu zotrvaníu sťažovateľa vo výkone väzby nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcim krajským súdom vrátane právnej úpravy práva na slobodu a bezpečnosť podľa dohovoru s dôsledkom porušenia sťažovateľom označených práv a jeho ďalším nezákonným zotrvaním vo výkone nielen preventívnej väzby, ale aj kolúznej väzby. Ústavný súd teda konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov a

skutkových okolností posudzovanej veci, v dôsledku čoho sú adresné, konkrétne a vo svojich záveroch aj logické, v dôsledku čoho ich ústavný súd vníma ako legitímne a právne akceptovateľné nielen z uhla zákonnosti, ale aj ústavnosti. Zo záverov, ku ktorým dospel krajský súd pri posudzovaní podmienok ďalšieho zotrvania sťažovateľa vo väzbe v jeho trestnej veci, pritom nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení Trestného poriadku, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu, pričom krajský súd neopomenul zdôvodniť potrebu ponechania aj sťažovateľa vo väzbe poukazom na konkrétne skutočnosti vyplývajúce z hľadiska materiálnej interpretácie podmienok tak preventívnej väzby, ale aj kolúznej väzby, ktoré podrobne aj vo svojom rozhodnutí vysvetlil a odôvodnil aj konkrétnymi skutočnosťami. Uvedený záver platí aj pre skúmanie ústavných kautelov kolúznej väzby sťažovateľa, kde odkazom na judikatúru ústavného súdu je možné dokonca skonštatovať, že existencia zákonného dôvodu kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nevyžaduje preukázanie dokonaného kolúzneho konania obvineného, ale postačuje na preukázanie takých konkrétnych skutočností, ktoré sú spôsobilé založiť rozumnú obavu (dôvodná obava), že obvinený by sa s veľkou pravdepodobnosťou mohol v prípade ponechania na slobode konania kolúznej povahy dopustiť (III. ÚS 68/08). V závere teda možno zhrnúť, že krajský súd sťažovateľovi dôvody jeho pozbavenia osobnej slobody z hľadiska materiálnej interpretácie podmienok preventívnej, ako aj kolúznej väzby náležite vysvetlil, čím tak dal primeranú súdnu odpoveď („adequate judicial response“; rozsudok ESLP z 10. 10. 2000 vo veci Grauslys v. Litva, č. 36743/97) na dôvody jeho väzby.

Ústavný súd ďalej poukazuje aj na komentované znenie dohovoru, z ktorého vyplýva, že „Opakované používanie stereotypných formulácií v rozhodnutiach vnútroštátnych orgánov o predĺžení väzby vzbudzuje podozrenie, že se tyto orgány dostatečně nezabývaly konkrétními okolnostmi a nereagovaly na argumenty obviněného [viz Kondratyev proti Rusku, rozsudek, 9.4.2009, č. 2450/04, § 55, Lind proti Rusku, rozsudek, 6.12.2007, č. 25664/05, § 85]. Pokud však stejné důvody pro ponechání obviněného ve vazbě, které ESLP označil za relevantní a dostatečné, přetrvávaly po celou dobu jejího trvání a jestliže zákonnost väzby byla předmětem několikerého přezkoumání, nelze vnútroštátním soudům vytýkat, že se v textech svých rozhodnutí opakovaly [viz Knebl proti České republice, rozsudek, 28.10.2010, č. 20157/05, § 68]. Příslušné orgány rozhodující o vazbě sice nejsou povinny se ve svých rozhodnutích vypořádat jednotlivě s každým argumentem uplatněným obviněným nebo jeho obhájcem, měly by však reagovat adekvátním způsobem na všechny, které jsou způsobilé zpochybnit oprávněnost dalšího trvání väzby [viz např. Ignatenco proti Moldavsku, rozsudek, 8. 2. 2011, č. 36988/07, § 78, Michalko proti Slovensku, rozsudek, 21. 12. 2010, č. 35377/05, § 153]. (Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydanie. Praha : C.H.Beck, 2012)“. Opakovanie týchto dôvodov počas trvania väzby za predpokladu, že táto bola počas jej trvania podrobená niekoľkonásobnému/pravidelnému preskúmaniu súdom, nie je východiskom ich oslabenia a predpokladom vyslovenia porušenia práv podľa čl. 17 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru. Inými slovami, krajský súd (a všeobecné súdy vo všeobecnosti) rozhodujúci o ďalšom trvaní väzby nie je povinný detailne odpovedať na každý argument sťažovateľa uvedený v sťažnosti, avšak je povinný vysporiadať sa so skutočnosťami a argumentmi, ktoré sú spôsobilé spochybniť existenciu podmienok nevyhnutných pre zákonnosť pozbavenia slobody, resp. ďalšieho držania sťažovateľa vo väzbe (porov. Nikolova v. Bulharsko, č. 31195/96, rozsudok Veľkej komory ESLP z 25. 3. 1999, bod 61; Ilgar Mammadov v. Azerbajdžan, č. 15172/13, rozsudok ESLP z 22. 5. 2014, bod 114), a túto povinnosť krajský súd vo svojom napadnutom rozhodnutí rešpektoval.

Postupu krajského súdu, ktorý nenahradil väzbu sťažovateľa prostriedkami podľa § 80 a nasl., teda nielen tým, ktorý bol ponúknutý dcérou sťažovateľa, ale aj k tomu, ktorému má/mal krajský súd prihliadať v zmysle zákona aj bez návrhu osoby vo väzbe sa nachádzajúcej, nie je možné z ústavnoprávnej roviny nič vytknúť. V prvom rade je potrebné zvýrazniť, že posúdenie okolností, ktoré

	<p>takýto postup umožňujú vrátane okolností hodných osobitného zreteľa, je v kompetencii všeobecného súdu, úlohou ústavného súdu bolo posúdiť iba ústavnú udržateľnosť tohto záveru. Teda postup súdu, resp. aj orgánov činných v trestnom konaní môže byť predmetom kritiky a vyslovenia porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, ak by sa s návrhmi na nahradenie väzby prostriedkami tento postup umožňujúcimi predostretými sťažovateľom alebo jeho obhajcom nevysporiadali vôbec alebo nedostatočne (rozsudok ESĽP Mihuta proti Rumunsku z 31. 3. 2009, § 31, taktiež aj I. ÚS 100/04, I. ÚS 239/04, IV. ÚS 215/2010), k čomu však v sťažovateľovom prípade nedošlo.</p> <p>Sťažovateľ v podanej sťažnosti taktiež namietal aj prietahový postup všeobecných súdov v rámci postupu pri prejednaní jeho trestnej veci napriek tomu, že je väzobne stíhaný, ako aj postup krajského súdu v sťažnostnom konaní.</p> <p>Z predloženej argumentácie krajského súdu vyplýva, že spis bol v rámci sťažnostného konania doručený krajskému súdu 13. júla 2017 a vec napadla do senátu 4 Tos, pričom predseda senátu stanovil termín neverejného zasadnutia na 19. júl 2017. Z podania sťažovateľa zo 14. júla 2017 bolo zistené, že podal námietku zaujatosti voči dvom členom senátu. Táto procesná aktivita sťažovateľa vyústila do potreby pred samotným rozhodnutím o podanej sťažnosti prokuratúry rozhodnúť o sťažovateľom vznesenej námietke zaujatosti. V tomto smere je potrebné zvýrazniť správnosť postupu krajského súdu, resp. predsedu senátu krajského súdu, pretože nie je možné uprednostniť právo na urýchlené rozhodnutie o väzbe na úkor práva na zákonného sudcu. definitívnom zložení sťažnostného senátu bolo rozhodnuté uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Nto/7/2017 z 31. júla 2017 a o podanej sťažnosti prokuratúry uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tos 76/2017 z 8. augusta 2017. Je teda nepochybné, že o sťažnosti prokuratúry mohol krajský súd rozhodnúť už 19. júla 2017, avšak z dôvodu sťažovateľom vznesenej námietky zaujatosti sa tak mohlo stať až 8. augusta 2017, čiže na dobe rozhodovania krajského súdu v trvaní troch týždňov dlhšie sa podpísal samotný sťažovateľ svojim postupom, ktorú možno pričítať jemu na ľarchu. Napriek tomu, doba rozhodovania krajského súdu v trvaní jedného mesiaca je ústavnoprávne akceptovateľná. V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažovateľom podanú sťažnosť v tejto jej časti pre namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosť sťažovateľa odmieta.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov</p>	<p>ESĽP: Khudoyorov v. Rusko, rozsudok – ESĽP č. 6847/02 z 8. 11. 2005; Öcalan v. Turecko, č. 46221/99, rozsudok Veľkej komory ESĽP z 12. 5. 2005, body 83 – 84 a 103; Khudobin v. Rusko, č. 59696/00, rozsudok ESĽP z 26. 10. 2006, body 103 a 115; Bozano v. Francúzsko, č. 9990/82, rozsudok ESĽP z 18. 12. 1986, bod 54; Benham v. Veľká Británia, č. 19380/92, rozsudok ESĽP z 24. 9. 1992; Herczegfalvy v. Rakúsko, rozsudok ESĽP z 11. 5. 2004; Morsink v. Holandsko, rozsudok Veľkej komory ESĽP z 10. 6. 1996, bod 40; Stanev v. Bulharsko, č. 36760/06, rozsudok Veľkej komory ESĽP zo 17. 1. 2012, bod 143; L. M. v. Slovinsko, č. 32863/05, rozsudok ESĽP z 12. 6. 2014, bod 121; Schiesser v. Švajčiarsko zo 4. 12. 1979, séria A, č. 34, § 31; Tóth c. Rakúsko, 1991; Brogan and Others v. Anglicko z 29. 11. 1988, séria A, č. 154 - B, § 65;</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>kľúčové slová</p>	<p>práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na osobnú slobodu</p>

	väzba-nahradenie väzby advokát, advokácia-zastúpenie advokátom väzba-kolúzna väzba-preventívna väzba-väzba v prípravnom konaní petit väzba-rýchlosť rozhodovania
--	--

spisová značka	I. ÚS 131/2018
populárny názov	Nahradenie prejavu vôle
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	18.04.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Po navrátení veci do pôvodného stavu („restitutio in integrum“) obnovením pôvodnej štruktúry vlastníckych (spoluvlastníckych) práv k nehnuteľnostiam spoluvlastníci, ktorých zákonné predkupné práva boli pôvodne porušené, sa už nemôžu úspešne domáhať na bývalých nadobúdateľoch predaja spoluvlastníckeho podielu.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia sa žalobou vedenou na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 12 C 75/2005 okrem iného domáhali nahradenia prejavu vôle žalovaných ako predávajúcich v kúpnej zmluve z dôvodu porušenia predkupného práva sťažovateľov k nehnuteľnostiam, ktoré spoluvlastníčka previedla na manželov - nadobúdateľov zmluvou uzatvorenou 4. mája 2005. Krajský súd na odvolanie sťažovateľov napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 12 C 75/2005-236 z 5. júna 2017, ktorým bola zamietnutá žaloba o nahradenie prejavu vôle. V odôvodnení svojho rozsudku krajský súd opodstatnenosť zamietnutia žaloby v podstate odôvodnil tým, že pokiaľ po uzavretí kúpnej zmluvy následne došlo k odstúpeniu od tejto kúpnej zmluvy (29. júna 2005) a k navráteniu veci do pôvodného stavu (a tým aj k odstráneniu porušenia predkupného práva), nie je podanie žaloby o nahradenie prejavu vôle predávajúcich dôvodné, lebo takúto žalobu možno podať len proti nadobúdateľovi spoluvlastníckeho podielu z kúpnej zmluvy, ktorou došlo k porušeniu predkupného práva. Odstúpením od kúpnej zmluvy sa vlastníčkou pôvodne prevádzaného spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach stala opäť ich pôvodná vlastníčka (spoluvlastníčka). Pokiaľ žalovaní už nie sú spoluvlastníkmi prevádzaného podielu na nehnuteľnostiach, nie je voči nim opodstatnená žaloba o nahradenie prejavu ich vôle. Sťažovatelia sa nestotožnili s rozsudkom krajského súdu z hľadiska správnosti právneho posúdenia veci, nedostatočného odôvodnenia rozsudku a arbitrárnosti jeho právnych záverov.
z odôvodnenia	Z obsahu sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovatelia v jadre namietajú, že ich zákonné predkupné právo na odpredaj (resp. kúpu) spoluvlastníckeho podielu konzumuje právo neskoršie, ktorým je právo na odstúpenie žalovaných (ako kupujúcich) od zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach (ďalej len „zmluva“), a preto ich právu mal dať súd aplikačnú prednosť, čo by zásadne ovplyvnilo výsledok sporu. Úlohou ústavného súdu zásadne nie je posudzovať celkovú zákonnosť rozhodnutia, proti ktorému bola sťažnosť podaná, ale jeho úlohou pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je zistiť, či napadnutým rozhodnutím mohlo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd sťažovateľa. V tomto zmysle sa

	<p>ústavný súd nezaobrá právnou argumentáciou všeobecných súdov, ale iba ústavnoprávnymi aspektmi konkrétnej veci (IV. ÚS 370/04).</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci a v súvislosti s podstatnou argumentáciou sťažovateľov (ktorí v sťažnosti namietali možnosť žalovaných odstúpiť od predmetnej kúpnej zmluvy z dôvodu ich skôr uplatneného práva na kúpu spoluvlastníckeho podielu z porušeného zákonného predkupného práva a v tej súvislosti považovali napadnuté rozhodnutie krajského súdu za nedostatočne odôvodnené a nepresvedčivé, keďže v odôvodnení svojho rozhodnutia sa krajský súd nevenoval sťažovateľmi nastolenej argumentácii vzťahu konkurencie proti sebe stojacich dvoch práv, a to práva sťažovateľov na nahradenie prejavu vôle na jednej strane a práva odporcov na odstúpenie od kúpnej zmluvy) postupoval správne. Ústavný súd v tejto súvislosti dáva sťažovateľom do pozornosti uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 725/2016 z 25. októbra 2016, ktorý dal sťažovateľom ústavnoprávnu odpoveď na skutkovo a právne zhodné otázky súvisiace s ochranou práv, porušenie ktorých namietajú.</p> <p>Pokiaľ sa sťažovatelia ako oprávnení spoluvlastníci pri porušení predkupného práva nedovolávali neplatnosti právneho úkonu podľa § 40a Občianskeho zákonníka a domáhali sa (len) nadobudnutia prevedeného spoluvlastníckeho podielu podľa § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ide o situáciu, keď platnosť zmluvy a jej právne účinky zostávajú zachované, čo samo osebe zakladá jednak právnu možnosť odstúpenia od takejto zmluvy a jednak možnosť uplatňovať zostávajúce nároky plynúce z porušenia predkupného práva vrátane oprávnenia domáhať sa nadobudnutia (odkúpenia) spoluvlastníckeho podielu za rovnakých podmienok, za akých došlo k jeho prevodu. Zrušením (ukončením) zmluvy v dôsledku odstúpenia (obdobne i dovolaním sa jej neplatnosti) ide o stav, keď zaniká efektívna možnosť dovolávať sa práva na kúpu spoluvlastníckeho podielu podľa § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka z porušenia zákonného predkupného v zmysle § 140 Občianskeho zákonníka. Odstúpenie od zmluvy je totiž jedným z právnych nástrojov na dosiahnutie zrušenia zmluvy. Využitím práva odstúpiť od zmluvy dochádza k zániku záväzkov zo zmluvy a k naplneniu jednej z výnimiek zásady pacta sunt servanda. Ústavný súd konštatuje, že v okolnostiach danej veci nenachádza žiadne relevantné dôvody, ktoré by z ústavnoprávneho hľadiska boli spôsobilé spochybníť imanentný záver krajského súdu, že po navrátení veci do pôvodného stavu („restitutio in integrum“) obnovením pôvodnej štruktúry vlastníckych (spoluvlastníckych) práv k nehnuteľnostiam spoluvlastníci, ktorých zákonné predkupné práva boli pôvodne porušené, sa už nemôžu úspešne domáhať na bývalých nadobúdateľoch predaja spoluvlastníckeho podielu.</p> <p>Preskúmaním napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd dospel k názoru, že známky zjavnej svojvôle nenesie a že z ústavnoprávneho hľadiska niet relevantného dôvodu na to, aby sa rozhodné závery napadnutého rozsudku, ktoré sú dostatočne odôvodnené, spochybňovali. Ústavný súd preto argumentáciu sťažovateľov nepovažuje za spôsobilú narušiť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>ÚS SR: III. ÚS 725/2016</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>spoluvlastníctvo-podielové vôľa, prejav vôle</p>

	predkupné právo zmluva-kúpna zmluva nehnutelnosť
--	--

Nález - prietahy:

spisová značka	I. ÚS 543/2017
populárny názov	Extrémne prietahy
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	12.04.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	Posudzovanie dĺžky konania nemožno vyjadriť numericky, lebo je podmienená objektívne charakterom prejednávanej veci a musí byť skúmaná s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, zložitosť veci, požiadavky na vykonávanie dokazovania v priebehu konania, ako i správanie účastníkov a samotného súdu; do úvahy je pritom nutné vziať i to, čo je pre sťažovateľa v konaní predmetom sporu, resp. jeho význam.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote v konaní, v ktorom sa domáhala náhrady škody spôsobenej na zdraví, ktoré začalo v roku 2000.
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach vyjadril, že medzi základné princípy právneho štátu patrí okrem iného aj právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. právo na vybavenie veci v primeranej lehote, ktoré je nedeliteľnou súčasťou práva na spravodlivý proces garantovaného v čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 6/2017).</p> <p>K otázke posudzovania dĺžky konania a jej primeranosti (resp. neprimeranosti) sa tak opakovane pripomína, že túto nemožno vyjadriť numericky, lebo je podmienená objektívne charakterom prejednávanej veci a musí byť skúmaná s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, zložitosť veci, požiadavky na vykonávanie dokazovania v priebehu konania, ako i správanie účastníkov a samotného súdu; do úvahy je pritom nutné vziať i to, čo je pre sťažovateľa v konaní predmetom sporu, resp. jeho význam (porovnaj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko).</p> <p>Záver o tom, či dĺžka konania je ešte primeraná a či už nie je, možno teda formulovať vždy s ohľadom na uvedené faktory, ktorými bolo konanie bezprostredne ovplyvnené, pričom pri posudzovaní dôvodnosti tvrdenia o porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je nutné ku každej veci pristupovať individuálne a zvažovať, či s ohľadom na okolnosti prípadu ide o prietahy neodôvodnené, t. j. či sú pričítateľné súdu, a teda zakladajúce porušenie práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov. Toto právo totiž nie je dotknuté, ak sú prietahy spôsobené výlučne konaním účastníka, prípadne ak ide o vec, keď dĺžka konania zodpovedá jej zložitosti. V takých prípadoch trvanie konania istú dobu spravidla nie je nedôvodné a potreba zásahu ústavného súdu nie je daná.</p> <p>V posudzovanej veci však už nie je primárne prehliadnuteľné, že konanie o náhradu škody na zdraví sťažovateľke pred okresným súdom trvá už od roku 2000 doteraz, teda takmer 18 rokov a stále nie je právoplatne meritórne</p>

	<p>rozhodnuté. Prekážky ďalšieho postupu v konaní nemožno uspokojivo odôvodniť ani viacnásobnou zmenou zákonného sudcu či potrebou znaleckého dokazovania, pretože v uvedenej dobe musí byť každá vec právoplatne skončená. Vzhľadom na túto extrémnu dĺžku konania ústavný súd nepovažoval vôbec za významné podrobnejšie skúmať príčiny týchto prieťahov, pretože ani právne či skutkovo sebanáročnejší spor nesmie trvať v právnom štáte takú dlhú dobu.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 127/2000 porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu Banská Bystrica prikázal v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 127/2000 konať bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľke priznal primerané finančné zadostučinenie v sume 8 000 € a náhradu trov konania.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prerokovanie vecí - bez zbytočných prieťahov prieťahy v konaní-neeфекtívny postup náhrada škody (ujma)-ujma na zdraví</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.